

Diskulogen

med
SLÄKTFORSKARNYTT

Nummer 30, okt 1993

ISSN 1101-3826

(c) Föreningen DIS

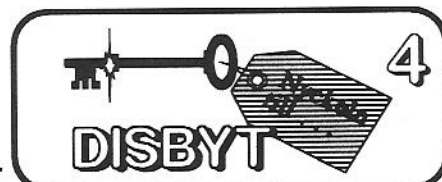
SOLDATREGISTER PÅ DATA

I DETTA NUMMER

Ordföranden har ordet	2
Några rader från	3
Soldatregister på data	3
Vånga-projektet	5
Dateregister för gravstenar	5
Insändare: Lägesangivning för boplatser	6
Släktforskarstämman i Luleå ..	7
En ny släktforskarhandbok	7
PÅ RÄTT KURS, med nya 'faddrar'	8
Besök på USAs östkust	9
DISGEN för Mac: Hur överför man DISGEN-data	11
DISGEN för PC: Laser- skrivare i Norge	12
Ny version av IGI på mikro- kort	12
DIS SYD rapport	13
Höstens DISGEN-kurser i Södertälje och Linköping	13
Köp Svensk Släktforskar- förteckning	13
Nya medlemmar	14
DIS - Föreningen för dator- hjälp i släktforskningen	16

I mittuppslaget hittar
du detta nummers
Nyckel som berättar
om hur du kan dra
bästa nytta av DISBYT

Nästa nummer kommer före jul!
Skriv och berätta om hur Din släkt
firade jul förr i tiden och
sänd in det till Diskulogen.
Presstopp 24 nov 1993.

Diskulogen med SLÄKTFORSKARNYTT

Medlemsblad för Föreningen för
Datorhjälp i Släktforskningen

Adress: Sandgatan 10 kv,
582 35 LINKÖPING

Tel 013-14 90 43 (telefonsv o fax.)

Ansv. utgivare: Sture Bjelkåker

Redaktör: Björn Johansson
Medlemsbladet utkommer

4 gånger per år.

Ordinarie medlemskap:
SEK 80:- per år.

Familjemedlem: 40:- per år.

DIS postgiro: 14033-5

DIS styrelse

Ordförande: Sture Bjelkåker,

Hässlegatan 5,
582 67 LINKÖPING,
tel 013-15 09 02

Vice ordförande: Lars Blomberg,

Årenprisivägen 111,
590 62 LINGHEM,
tel 013-704 58

Sekreterare: Olof Cronberg,

S.Järnvägsatan 21A,
352 34 VÄXJÖ,
tel 0470-217 63

Kassör: Rune Stalefors,

Sländestigen 11,
582 58 LINKÖPING,
tel 013-15 30 26

Ordinarie ledamöter:

Ove Billing,

Torngatan 13,
312 31 LAHOLM,
tel 0430-141 20

Björn Johansson,

Bronsåldersgatan 21,
582 68 LINKÖPING,
tel 013-15 88 31

Karl-Gustav Junhall,

Enebergsvägen 13,
511 57 KINNA,
tel 0320-125 57

Björn Molin,

Silleskärgatan 81
421 59 VÄSTRA FRÖLUNDA,
tel 031-45 98 80

Göran Tengnér,

Kyrkvägen 13,
182 74 STOCKSUND,
tel 08-755 63 56

Suppleanter:

Boo Jonsson,

Hammarénsvägen 47,
131 42 NACKA,
tel 08-716 24 35

Bo Kleve,

Kindagatan 45,
582 47 LINKÖPING,
tel 013-14 09 81

Medlemsregistrator

Bertil Stalefors

Storskiftesgatan 85
583 34 LINKÖPING
013-21 37 81

Regionföreningar

DIS-MITT Adress:

c/o Robert Hammarstedt,
Guldvägen 1, 860 20 NJURUNDA
Ordförande: Bernth Lindfors,
Forellvägen 12, 860 20 NJURUNDA
tel 060-315 34
Pg: 620 1915-3

Medlemsavgift 30:-

DIS SYD Adress: Box 96,

245 21 STAFFANSTORP
Ordförande: Ove Billing, se DIS styr.
Pg: 40 25 888-1

Medlemsavgift 30:-

DIS-VÄST Adress:

c/o Roger Björkstam,
Tungevägen 74, 442 50 YTTTERBY
Ordförande: Stig Rahm,
Lars Olssons väg 7,
451 75 UDDEVALLA
tel 0522-868 88
Pg 44 27 547-7

Medlemsavgift 50:-

DIS-ÖST Adress/Ordförande:

Göran Tengnér, se DIS styrelse.
Pg 10 24 00-9

Medlemsavgift 40:-

Programansvariga

DISGEN - ABC80:

Göran Tengnér, se DIS styrelse.

DISGEN v 5 - PC,

DISGEN - ABC800:

Lars Blomberg, se DIS styrelse.

DISGEN v3.5 - PC:

Björn Johansson, se DIS
styrelse.

DISGEN - STEP/ONE:

Jonas Medin,
Björkliden Stjärnorp
590 61 VRETA KLOSTER
tel 013-613 42

DISGEN v 4 - Macintosh

DISREG - Macintosh:

Arne Wallgren,
Skolvägen 29A,
433 61 PARTILLE,
031-26 87 30

DISBYT - DISFOR - PC,

DISBYT, DISFOR - Macintosh:

Olof Cronberg, se DIS styrelse.

DIS Family

Telefon: 013-13 94 73 (modem)
Hastigheter: 300, 1200, 2400, 4800, 9600
bps (ej split speed). Protokoll: 8 bitar
data, ingen paritet, 1 stoppbit ("8N1").

DISBYT-administration

DISGEN/PC-användare i DIS SYD:

DIS SYD, c/o Jan Nilsson,
Lagerlövs väg 14,
245 32 STAFFANSTORP
tel 046-25 57 88

DISGEN/PC-användare i DIS-VÄST:

DIS-VÄST, c/o Nils-Ewert Johansson,
Ungmästareatan, 59,
415 06 GÖTEBORG
tel 013-46 13 13

DISGEN/PC-användare i DIS-ÖST:

DIS-ÖST, c/o Carl-Olof Sahlin,
Högomsvägen 38, 183 50 TÄBY
tel 08-756 33 14

Övriga DISGEN(PC, Mac) och andra

släktforsk.program-användare:

DIS, c/o Olof Cronberg, se DIS styr.

Ordföranden har ordet

På utställningen i samband med årets släktforskarstämma i Luleå presenterades några nyheter när det gäller datorprogram för släktforskare, även om en del ännu inte var färdiga för distribution. Det kommer att finnas flera program framöver som innehåller många av de funktioner som finns i DISGEN. Detta faktum tillsammans med den övriga utvecklingen på dataområdet har föranlett styrelsen och andra nyckelpersoner i föreningen att under hösten ha ingående diskussioner om hur vi i DIS bäst bör använda våra resurser för att möta medlemmarnas nuvarande och kommande behov av datorhjälp i släktforskningen. Bl a lanserades i Luleå version 4.0 av Holger, som numera bl a kan exportera GEDCOM-data. Därmed hoppas vi på att fler Holger-användare deltar i anbyttardatabasen DISBYT framöver.

I föreningslokalen på Sandgatan har våra duktiga ALU-medarbetare Kerstin Fack och Astrid Persson nu kommit i gång ordentligt med framställning av vigselregister. Förutom inmatning i dator med DISREG har de börjat läsa vigselböcker från mikrokort med värdefullt bistånd från ÖGF:s ordförande Göran Lindahl, som delat med sig av sina kunskaper i läsning av gamla handstilar. Genom ALU kan mycket värdefullt arbete bli utträttat som en positiv bieffekt av det rådande läget på arbetsmarknaden, vilket även flera andra släkt- och hembygdsföreningar upptäckt.

När detta läses är det återigen årsmötesdags i DIS. Då kan medlemmarna ge sina synpunkter på föreningens inriktning. Och de som inte kan komma på årsmötet har alltid möjlighet att

per brev eller genom inlägg i DISKULOGEN framföra idéer och förslag - och kanske erbjudanden om egna insatser? Du kanske redan håller på med något register eller något program eller något annat som kan vara av intresse för andra DIS-medlemmar?

Sture Bjelkåker

**Några
rader från
redaktören**

I våra stadgar sägs att föreningens syfte är att undersöka och utveckla möjligheter att utnyttja datorhjälp för släktforskningen. Det betyder inte att alla artiklar måste handla om DISGEN och andra program som framtagits av DIS. Självfallet finns det många andra bra verktyg att använda.

Eftersom vi vet att det finns medlemmar med andra program, vore det värdefullt att få ta del av era erfarenheter. Som du kan läsa i Nyckeln till DISBYT har många olika program bidragit till DISBYT-databasen.

Kanske vi framöver kan få en debatt och ett informationsutbyte i Diskulogen mellan användare av andra program. Meningen är inte att vi skall bedriva polemik och kritisera varandras program utan att istället sprida tips och råd inom och mellan de olika användargrupperna. Jag efterlyser även inlägg om DISGEN på Mac. Jag antar att det även här kan uppstå situationer då man har behov av att diskutera med andra.

Självklart är du som använt DISGEN eller något annat program på nya och annorlunda sätt välkomna att berätta.

Har du någon intressant berättelse som handlar om julfirandet i just din släkt, om episoder, speciella traditioner mm? Skriv och berätta!

Diskulogen står till Ditt förfogande!

Ha en skön höst!

Björn

SOLDAT- REGISTER PÅ DATA

Redan när vi startade soldatregistreringen i Skaraborg 1983 stod det klart att en databehandling av det insamlade materialet skulle bli nödvändig.

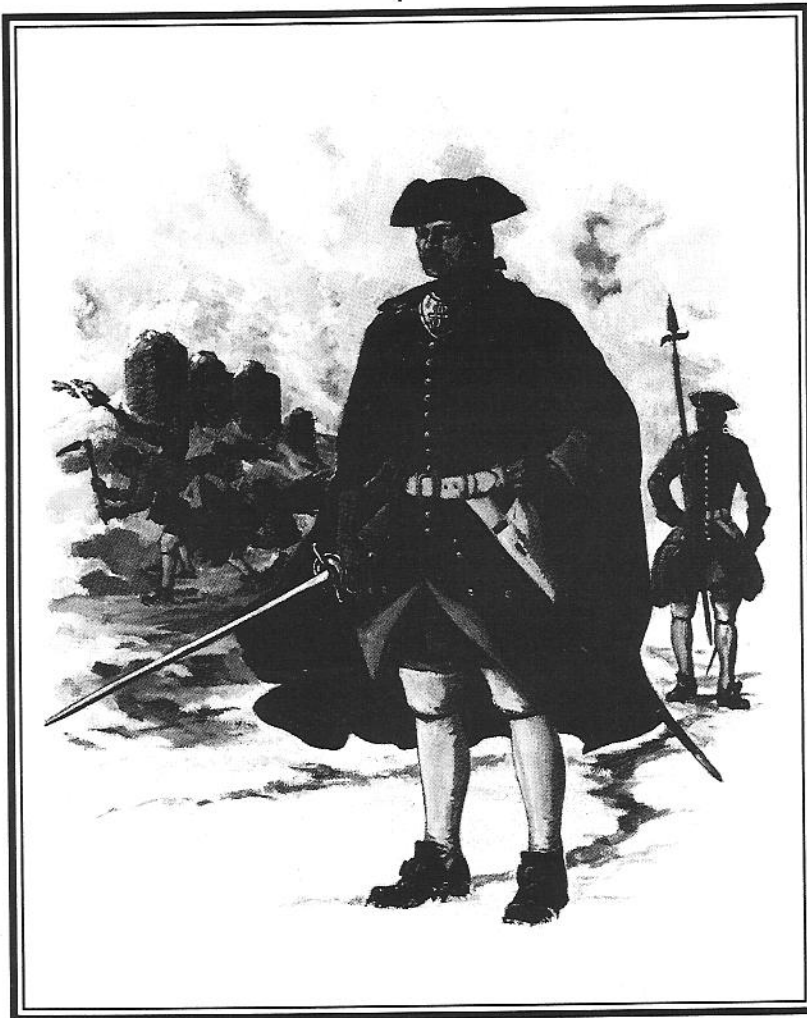
Den blankett som framtoogs till grund för registreringen av de ca 50 000 indelta soldater som funnits i länet, utformades för att passa en databearbetning av materialet. I första hand var registret tänkt som ett sökregister med max 10 fält / post, detta för att kunna hjälpa släkt- och hembygdsforskare, vilka vi antog skulle bli de stora användarna av det insamlade materialet.

Flera alternativ

När vi efter tre års arbete skrev vår kravspecifikation inför anskaffandet av dator och program, hade arbetet visat att ett större alternativ än det från början planerade var att föredra. Detta gjorde att tre alternativ framtoogs. Det första enligt tidigare planer på tio fält, det andra med 40 fält om varje soldat, som ett sammandrag över det vi hade noterat på blanketter. Det tredje alternativet var tänkt som en fullteckning av de uppgifter vi fick in.

Som goda diplomater och med den kommunala ekonomin som hjälpreda visade sig mellanalternativet vara det för oss bästa alternativet.

Det fick bli ett register som var kombinerat med sökning och statistikuppgifter. Med denna lösning

Skaraborgs regemente, officer i karolinsk enhetsuniform m/1688. (på omslaget: soldater i fält, uniform m/1798) Illustrationer: Alf Lannerbäck

kunde vi både ge släkt- och hembygdsforskaren vad han ville ha, samtidigt som den etablerade forskningen kunde göra sin forskning u materialet.

Mer än 11 000 soldater

Vad som efter detta återstod var att lägga in de ca 11 000 indelta soldaterna som vi fått in uppgifter

om. Ett arbete som vi förstod skulle ta sin tid, även om inte alla 40 uppgifterna fanns om varje soldat. Men samtidigt som detta gjordes fick vi en kontroll av att uppgifterna som fanns i registret inte var allför felaktiga.

De flesta av uppgifterna då liksom nu hade kommit från enskilda forskare, varför vi endast

hann med att göra kontroller av att födelse-och dödsdata samt att antagnings- och avskedande stämde i förhållande till varandra.

Rena forskningsuppgifter kunde vi endast utföra i ett mycket litet antal. Denna kontroll hoppades vi, vilket senare också visat sig, att den enskilde forskaren skulle hjälpa oss med.

FAKTARUTA

(från broschyr)

Soldatregistrering

Sedan början av 1980-talet har allt fler länsvisa soldatinventeringar startat. Dessa har till syfte att belysa den indelte soldatens liv när han inte var kommenderad eller på möten.

- Vilka var det som sökte till indelningsverket?
- Vad hade soldaten för social bakgrund?
- Vad hade soldaten för yrke bredvid det militära?
- Vad blev det av honom när han slutade som aktiv?
- Hur stor familj fanns det i de små soldattorpen?

Detta är några av de frågor som vi försöker besvara med vår registrering.

Under de ca 220 år som indelningsverket varade, var ungefär 300 000 man i direkt kontakt med organisationen. Om vi därtill lägger att varje soldat varit gift och haft fem barn blir det ungefär 2 miljoner människor som kommer att registreras.

I registereringsarbetet är det soldatens civila liv som skall sammanföras med det militära. I en databas matas ca 40 olika uppgifter in om den indelta soldaten.

För alla Er som har en soldat i släkten eller söker uppgifter om någon soldat, kan kanske något av våra register runt om i landet var till hjälp. För er som önskar göra sökningar i det stora materialet, tag kontakt med det register som passar er bäst. Vi står gärna till tjänst med upplysningar ur vårt digra material. För att utföra denna inventering behöver vi alla goda krafter till hjälp. har Du uppgifter om någon indelt soldat, sänd dem till det register där Du tror uppgifterna hör hemma.

Torpinventering

Vid några av registren görs med hjälp av hembygdsrörelsen även en inventering av var det lilla torpet var beläget.

Ett särskilt register byggs upp om soldattorpen. Där kan Ni få reda på om det i dag finns något kvar av torpet. Kanske vi kan ge tips om material från just Din anfaders tid vid torpet.

För Dig som sysslar med lokalhistorisk forskning kan en kontakt med något av registren vara till stor hjälp. Här nedan kan Du se adressen till av oss 1992 kända soldatregister. Om Du inte hittar just Ditt område i denna förteckning, kan Du höra av Dig till Centrala Soldatregistret så skall vi hjälpa Dig till rätt register.

Soldatregister i Sverige 1992

Centrala Soldatregistret
Regementsmuseet P4/Fo35
Box 604, 541 29 Skövde
tel 0500-46 58 33
Kontaktperson: Björn Lippold

Soldatregistret Södermanland
Evert Wahlberg
Finningegatan 7 B, 654 40 Strängnäs

Soldatregistret Skaraborg
Stifts- och landsbiblioteket
Box 194, 532 23 Skara
Kontaktman: Arne Sträng

Soldatregistret Småland
Regementsmuseet I12/Fo17
Box 1005, 575 28 Eksjö
Kontaktperson:
Magnus Ragnarsson

Soldatregistret Älvsborg
Länsbiblioteket
Box 856, 501 15 Borås
Kontaktperson:
Nils Olof Olofsson

Soldatregistret Uppland
Föreningen Släktforskare i
Uppland
Box 194, 751 04 Uppsala
Kontaktperson: Björn Hagelin

Skånes soldatregister
Kantatgatan 26, 215 70 Malmö

Soldatregister Gotland
Kjell Olsson
Åkerstigen 12, 621 50 Visby

Soldatregister Östergötland
Garnisonsmuseet I4/Fo41
Box 2046, 580 02 Linköping

Båtsmansregistret i Halland
Kerstin Jörsell
Bossgården, Derome
430 20 Veddige
Sperling Bengtsson
Särdals Lyckeväg 13,
310 42 Haverdal

Soldatregistret Gävleborg
Forskarföreningen Släkt och Bygd
Box 277, 821 23 Bollnäs

Soldatregister Värmland
Regementsmuseet I2/fo52
Box 701, 651 15 Karlstad

Krigsarkiv
115 88 Stockholm
Tel 08-78 23 100
Kontaktperson: Lars Ericson

Givande kontakt

Redan vid starten av soldatregistreringen i Skaraborg fick vi en mycket givande kontakt med Krigsarkivet i Stockholm. Från arkivets sida ställde man helhjärtat upp och hjälpte till vid starten. Med stort intresse följde man vårt arbete. Dåvarande krigsarkivarien Erik Norberg, liksom arkivarie Lars Ericson såg den hjälp denna typ av registrering kunde vara för alla de släkt- och hembygdsforskare som sökte sig till arkivet.

Samordningsgrupp bildas

På förslag av Erik Norberg bildades därför på vintern 1990 en samordningsgrupp för soldatregistreringen i Sverige. Genom denna grupps försorg togs under våren 1990 fram anvisningar hur inventeringen borde genomföras på de ställen i landet där intresse fanns. Förslag togs också fram för hur en framtida databas för soldatregistrering skulle vara utformad. På olika håll i landet hade det då börjat växa upp ytterligare register, de vi kände till erbjöds att vara med i den gemensamma broshyren som framtogs (se 'Faktarutan' på föreg. sida/red. anm.). Förutom anvisningar på hur soldatregistreringen skulle gå till togs anvisningar på hur torp- och dataregistreringen borde utföras. Allt detta för att få en så likvärdig forskning som möjligt över landet.

Pengarna slut

Samtidigt med att detta var framtaget tog pengarna för en fortsatt registrering vid Stift- och landsbiblioteket i Skara slut. Skara kommun som dittills, halvårsskiftet 1990, hade stått som huvudansvarig ansåg sig inte kunna fortsätta med verksamheten.

Centralt forskningskansli

Major Göran Lundin vid Skaraborgs regemente föreslog då att med hjälp av AMS skulle registreringen fortsätta vid regementet i Skövde. Erik Norberg såg då möjligheten att vid regementsmuseet i Skövde få ett Centralt forskningskansli för just denna typ av registrering. Kansliets arbetsuppgifter skulle bland

annat vara att starta liknande registreringar på andra håll i landet samt tatt hjälpa de register som redan fungerade.

En annan arbetsuppgift för Centrala soldatregistret blev att iordningställa en databas för den soldatregistrering som pågår och som i framtiden kommer igång. Det skall vara en databas där intresserade skall kunna söka sina anor, och med utgångspunkt från det man där får ram bli hänvisad till det soldatregister som forskat fram uppgifterna. om något register tycker det är bättre att alla uppgifterna finns om soldaterna i den centrala databasen skall detta också vara möjligt. Hur mycket man från registren vill lägga in i centrala basen är upp till varje register. Först och främst kommer registret att vara öppen för Krigsarkivet och andra forskningsinstitutioner i landet.

PC-program från SPCS

Basen kommer att bygga på en kraftig PC-lösning och den troliga programvaran blir SPCS-programmet Avanti. En fullteckning av alla uppgifter om soldaterna kommer i första läget att ske vad gäller soldaterna från Skaraborg, i dagsläget 38 700 soldatuppgifter.

Till glädje för många

För alla ni som sysslar med soldatregistrering i någon form kan det kommande årets utveckling bli det avgörande föra att insamlade uppgifter skall komma andra forskare till glädje. Hör gärna av Er till Centrala soldatregistret vid regementsmuseet på Skaraborgs regemente i Skövde. Vi vill gärna ha in uppgifter om både större och mindre inventeringar runt om i landet. Även uppgifter om publicerat material om den indelta armén i Sverige mellan 1682 och till 1901 är vi intresserade av. Naturligtvis kan även sändas till Lars Ericson på Krigsarkivet.

Om vi alla hjälps åt torde uppgifterna om den indelta armén i framtiden bli mycket fullständiga och i framtiden vara forskningen till god hjälp.

Björn Lippold

VÅNGA- PROJEKTET

DIS har sedan ett halvår etablerat samarbete med Vånga Hembygdsförening, som har ett unikt arkiv med bl a omfattande släktutredningar angående gamla Vångasläkter, till stor del insamlat av Vånga-sonen Lars Lindblad.

Hembygdsföreningen har tillsatt en arbetsgrupp för att se om man kan ta datorn till hjälp för att göra detta unika material mer tillgängligt för forskning. DIS är med och undersöker dessa möjligheter.

Hembygdsföreningen har även kopior i bokform på Vångas kyrkböcker och ska själva göra register för födelseboken, delvis som ALU-projekt. DIS gör inom ramen för projekt Claes ett vigselregister för Vånga, också som ALU-arbete.

Sture B

DATAREGISTER FÖR GRAVSTENAR

I Släktforskarförbundets och tidigare Genealogisk Ungdoms regi har sedan många år bedrivits inventering och gravstenar och deras inskriptioner.

Britt Hagman i Kinna, som numera är ansvarig för verksamheten, har börjat lägga in gravstensregistret i en databas av typ Rapid File. Därmed underlättas i hög grad sökning i detta för släktforskare värdefulla material.

Men det återstår ett mycket stort antal kyrkogårdar att inventera. Om Du är intresserad av att inventera "din" kyrkogård, anmäl dig till förbundets kontor i Göteborg, så får du blanketter och nödvändiga instruktioner.

Sture B

Insändare

Lägesangivning för boplatser

För vem sammanställer man sin släktforskning? Är det enbart för att stilla den egna nyfikenheten? Kanske vill man också skapa dokumentation för andra, nu levande eller kommande generationer.

Vill man att läsaren av släktforskningspappren lätt ska kunna återfinna platserna där förfäderna bott kan detta underlättas. Man kan dela med sig av sin lokalkännedom.

Koordinater i Rikets nät

Bäst är att komplettera platsnamnen med en lägesangivelse som koordinater i Rikets nät. De är allmängiltiga och lätt tillgängliga eftersom de finns på alla Lantmäteriets kartor i skalorna 1:10000 och 1:50000. På den senare (Gröna kartan) finns beskrivet hur man går tillväga.

Ett exempel: Soldattorpet Pinkhemmet i Hult rote, Hjortsberga socken, Alvesta kommun och Kronobergs län har koordinaterna X = 6312490 m och Y = 1416440 m. Andra namn på samma plats är Hult Södregårds ST, Hult ST och Sjövik. Vid lägesangivning med koordinater innebär namnskiftningar, ändrade administrativa gränser o dyl inget problem vid eftersökning, nu eller i framtiden.

Centralnämnden för fastighetsdata (CFD) har koordinatbestämt landets ca 3 milj bostadshus på ovannämnda sätt. För några tusen kr kan hembygdsföreningar och andra köpa en koordinatförteckning för bostadshusen i en normalstor landsbygdskommun. En sådan kan vara värdefull om man vill komplettera standardverk som som "Svenska Gods och Gårdar" med exakta lägesuppgifter. Säkert en upp-

skattad tillgång för framtidens släktforskare.

Om man bara vet rotens läge

I en socken förekommer platsnamn som Norratorp och Södratorp ofta för flera boplatser. När man har husförhörslängden framme är det klokt att även anteckna rotens namn. Gissningsvis finns det i medeltal fem rotar per socken. Mäter man in koordinaterna för rotens tyngdpunkt och anger denna lämnar man efter sig en tydligare lägesangivning än enbart socken-namnet. Torpinventeringar är vanligen redovisade rotevis.

Så hittar man boplatserna

Antag att någon vill skaffa sig en uppfattning om platsen där en förfader föddes. Han eller hon har släktforskningspapper med koordinaterna för boplatserna. I närmaste bokhandel köps en aktuell karta över bygden. Med hjälp av kartans rutnät prickas platsen in. Av kartbilden ser man hur marken nu användes och vad man kan förvänta sig finna för rester. Vill man besöka platsen kan man orientera sig fram med hjälp av kartan. Ligger den lite avsides kan en kompass vara till god hjälp.

Vilhelm Mobergs utvandrare, Karl Oskar, hade med sig en karta över Ljuder socken. Den var tummad efter alla minnesstunderna han haft med kartan i näven. Troligen var det generalstabskartan från 1800-talets mitt. Tänker vi oss att Karl Oskars och Kristinas barnbarns barnbarns barnbarn har kartan i släktmuséet och planerar en resa till Sverige år 2050.

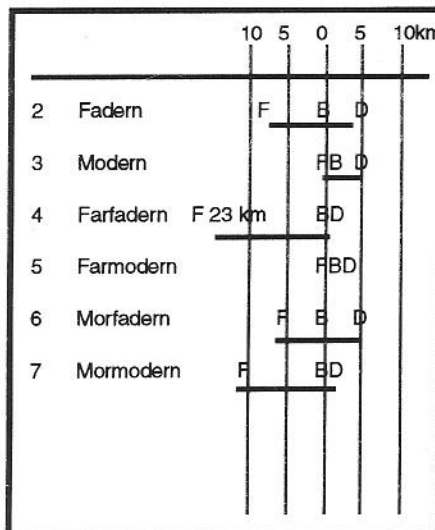
I Ljuder har det skett stora förändringar. Deras gamla karta är inte till mycken hjälp om man ska ta sig fram till Korpamoen och andra släktplatser. Har ättlingarna koordinaterna för platserna som de ska besöka är det enkelt. De prickar in platsen på en karta som är aktuell för 2050-talet. Från nytillkomna vägar kan de nu med koordinaternas hjälp lätta hitta fram till resmålet.

Avstånd mellan boplatser

När man har koordinater för boplatser där anfäder fötts och dött kan även andra former av grafisk illustration än antavlor o d ritas upp. Avstånden mellan platserna kan räknas fram med hjälp av koordinaterna.

Man kan tänka sig en illustration grundad på följande platser i en anfaderns och anmoders liv: födelseorter, där barnet föddes och där de dog. Illustrationen visar rörligheten inom släkten. Mittlinjen är barnets födelseplats (B).

Harry Ahlkvist
Växjö

F = Födelseort
B = Barnets födelseort,
D = Förälderns dödsort

Av illustrationen kan man utläsa att fm (5) föddes, fick barn och dog på samma plats. Ff (4) hade sin födelseort 23 km bort, fick barn och dog på samma plats som fm. deras barn, f (2) bodde 7 km därifrån när barnet i nästa generation föddes.

Kommentar:

Harrys artikel är intressant bl a med tanke på planerna för programmet DISKART där just Rikets nät används för lägesangivelser. I en karta med sockengränser och andra geografiska objekt ska den egna släktens boplatser kunna anges och "livsbanor" ritas upp mellan platserna för olika individers födelse, giftermål, död m m.

SLÄKTFORSKAR- STÄMMAN I LULEÅ

Luleå Forskarförening med sin ordförande Rolf Pettersson i spetsen stod i år värd för förbundsstämman med tillhörande utställningar och föredrag. Som utställare fick vi god service av arrangörerna. Enda minustecknet var det förhållandevis låga besökarantalet. Kanske till stor del beroende på att den i övrigt ändamålsenliga Arcushallen låg en bra bit utanför stadens centrum, annars kanske fler Luleå-bor hade tittat in?

I DIS-montern kunde vi informera besökarna om våra olika program och projekt. Årets nyhet var första ordinarie utgåvan av Sveriges Släktforskarförteckning på mikrokort, som DIS med Olof Cronberg i spetsen framställt i samarbete med Släktforskarförbundet. Enda exemplaret utskrivet på papper tar 4 tjocka pärmar i anspråk och fanns att bläddra i vid DIS-montern. Förteckningen omfattar inte mindre än 3.300 forskare, vilket tillsammans med släkt- och ortsregister ryms på 15 mikrokort och säljs av förbundet och DIS för 100 kr (medlemspris).

Bland övriga utställare på dataområdet fanns bl a Mormonerernas Family Search, Demografiska databasen i Jörn, Holger, Anarkiv, ett nytt ännu ej utkommet program Genealog samt Företagscentrum i Haparanda som i höst ger ut en CD-ROM-skiva med kyrkoboksuppgifter om "Skellefteåbor under 200 år", ca 90.000 individer.

Många släktforskarföreningar både från Norrland och annorstädes ställde ut imponerande arbeten inom släktforskning i form av register, renskrivning av kyrkböcker, sockenböcker och andra forskningsresultat från sina när-områden.

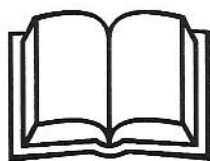
Vid förbundsstämman på lördagen kunde konstateras bl a konstateras att förbundets ekonomi är tillfredsställande. Antalet medlemsföreningar är 93 - varav två

nya - med sammanlagt över 18.000 medlemmar, av vilka en del dock är dubbel- eller trippelanslutna. DIS är den största enskilda föreningen. Till förbundsstyrelsen nyvaldes Krister Larsson, Täby, och Marianne Söderfjäll, Gällivare.

Lördagkvällens bankett inleddes med en mycket sevärd historisk klädkavalkad av en förening i Gammelstad, vars medlemmar uppträdde iförda tidtypiska dräkter från ett stort antal tisperioder och miljöer.

Nästa års stämma hålls också i Norrland, närmare bestämt Örn-sköldsvik som dock ligger betydligt längre söderut än Luleå. Och 1995 blir det en ännu centralare stäm-moplatz, nämligen Medborgarhuset i Stockholm med SSGF som värd.

Sture B

EN NY SLÄKT- FORSKAR- HANDBOK

Elisabeth Thorsell

*Släktforskning -
vägen till din
egen historia*

ICA Bokförlag 1993

Det är sannerligen inte ofta det kommer ut nya handböcker i släktforskning, men nu har det skett. Nyttillskottet heter: "Släktforskning - vägen till din egen historia" och är skriven av Elisabeth Thorsell i samverkan med Ulf Schenkmanis (ICA Bokförlag 1993).

Ett alternativ

Det är närmast ofrånkomligt att jämföra med "Släktforska Steg för

Steg av Clemensson/Andersson som torde vara den idag i särklass mest använda läroboken. Denna bok har jag själv använt mig av under de 10 år som jag varit cirkelledare i släktforskning och jag har inte hittills sett något alternativ till den - inte förrän nu.

"Släktforskning - vägen till din egen historia" tar i huvudsak upp samma forskningsområden som "Släktforska Steg för Steg"; forskning i kyrkoarkiv, juridiska, kamerala och militära arkiv samt emigrantforskning.

Modern teknik

Ett par ämnesområden behandlas vida mer utförligt i denna nya bok, som t ex den nya folkbokföringen, användning av modern teknik i släktforskning (t ex datorhjälp) och släktforskarföreningarnas verksamhet.

Författarna har lyckats göra ett mycket välavvägt urval av faktamaterial, uppblandat med intresseväckande exempel och talrika fotoillustrationer, vilket gör boken mycket lättläst.

Översikter saknas

Det som jag saknar i boken är bilagor med schematiska översikter över arkivbildare och arkivmaterial. Av erfarenhet vet jag att det är mycket svårt för en ovan att orientera sig bland alla olika typer av arkiv och då särskilt i de kamerala arkiven. Schematiska översikter skulle därvidlag vara till mycket stor hjälp för att underlätta förståelsen. Det skulle även vara värdefullt att ha en bilaga med adresser till arkiv och släktforskarföreningar.

Ny klassiker?

Detta är bara några små detalj-anmärkningar som kanske kan tillgodoses i senare upplagor av denna bok. Att den kommer i nya upplagor är jag helt övertygad om, då den har alla grundläggande förutsättningar för att bli en ny klassiker inom släktforskarvärlden.

Bertil Stalefors

PÅ RÄTT KURS

På Stafsjö Wårdshus

Vår tidigare annonserade handledarkurs för DISGEN-ledare har gått av stapeln. Från fredag kväll den 10 september till söndag middag var 16 deltagare och två handledare samlade på Stafsjö Wårdshus strax norr om Norrköping. Efter att vi fördelats våra rum vid 18-tiden kunde vi börja vårt arbete. Till vårt förfogande stod samlingssalen 'Gustaf' belägen i den gamla 1700-talsdelen av anläggningen samt tre angränsande grupprum, nämligen Galleriet, Drottning Kristina och Brudkammaren. Vi kände fortfarande de historiska vindarna kyla golvtilljorna.

Björnar i farten

Björn Molin inledde med att omgående informera om och tillämpa ett sätt att låta kursdeltagare presentera varandra. Kvällens tema berörde sedan grundtankar om inläring och informationsöverföring. Kvällen övergick i social samvaro med bl a en hel del diskussioner kring de få medtagna datorerna. Syftet med kursen var ju inte

att diskutera DISGEN utan att se DISGEN-kursverksamheten i ett vidare perspektiv.

Under lördagen och söndag förmiddag fortsatte arbetet dels i samlad skara, dels i grupp. Under tecknad, Björn nr 2, ledde övningarna under den senare delen av helgen. Då berördes kursplanering, schemaläggning, förberedelser och genomförande sett ur olika perspektiv.

Kunniga deltagare

Det var en imponerande kunskap som deltagarna tillsammans besatt och exponerade i sitt erfarenhetsutbyte från morgon till sen kväll. Allt från utbildning via datoranvändning till arkivkunskap diskuterades, ofta överstigande kompetensen hos oss cirkelledare. Syftet med kursen var ju också att ta vara på gjorda erfarenheter då en del av deltagarna redan tidigare hade provat på att hålla DISGEN-kurser.

DIS och DISGEN i fokus

I kursmaterialet ingick också en sats av det informationsmaterial om DIS som finns tillgängligt. Med detta som underlag bör även deltagarna nu kunna berätta mer även om föreningens verksamhet i stort. Syftet, som det också redovisades i förra numret av Diskulogen, var att ge redan erfarna DISGEN-användare och kunniga släktforskare stöd att i sin hembygd och om-

givning på egen hand och med hjälp av intresserade föreningar och/eller bildningsförbund kunna starta egna cirklar i DISGEN.

'Faddrar' på gång

Dessutom ställdes frågan om deltagarna också ville fungera som kontaktpersoner för DIS-medlemmar med assistansbehov i sin DISGEN-användning. Alla deltagarna erbjöd sig att ställa upp på detta.

Tanken är att, precis som DIS SYD gjort i Sydsverige, skapa ett kontaktnät av kunniga medlemmar runt om i landet där det bl a ännu inte finns någon regionförening. Dessa skall kunna nås lite lättare och dessutom kan finnas på närmare håll än de få i DIS-styrelsens krets som i regel finns långt bort och inte heller alltid är tillgängliga att nå. Via dessa s.k. DISGEN-faddrar hoppas vi kunna stödja fler DIS-medlemmar, som i sin forskning har behov av att ställa frågor, diskutera och utbyta erfarenheter. Här kan naturligtvis såväl personlig assistans som träffar i mindre grupper bli aktuella.

Vidare har dessa 'faddrar' försetts med en aktuell utgåva av senaste DISGEN-version 5.1 utgåvan för PC, vilken de har rätt att sprida genom uppdatering till andra DISGEN-användare av version 5.1. Kravet är att medlemmen visar upp sin originaldiskett av version 5.1 för uppdatering. Övrig uppdatering från äldre versioner sker som tidigare via DIS i Linköping, eller genom regionföreningens representanter.

I första hand cirkelledare

Huvudsyftet är ändå att deltagarna skall driva kursverksamhet, fadderaktiviteterna kommer i andra hand. I det senare fallet bör naturligtvis initiativet komma från medlemmarna genom efterfrågan på stöd. Allt efter som kontaktnätet växer, visar det sig att det självfallet finns många andra kunniga DIS-medlemmar och DISGEN-användare som också kan dra sitt strå till stacken. Detta bör våra nya faddrar ha i åtanke.

Fr. v. Jörgen Fryxell, Kjell Weber, Sigurd Nygren och Harald Persson under kaffepaus.

På parkett: Lars-Göran Nilsson och Marianne Falkenströmer, bakom henne C-G Backgård.

Följande DIS-medlemmar delt denna kursen och blir DIS första "DISGEN-konsulter" (kära barn får många namn):

Stockholmsregionen:

Carl-Göran Backgård

Guckuskovägen 12,
184 35 Åkersberga,
08-540 611 36

Marianne Falkenströmer

Hålvägen 34, 147 53 Tumba,
08-530 340 39

Nils-Eric Ohlsson

Götgatan 6, 761 44 Norrtälje
0176-194 57

Gotland:

Hans af Petersens

Box 70, 620 30 Slite
0498-22 09 80

Sydsverige:

Stig Aronsson

Lokes väg 3,
246 31 Löddeköpinge
046-70 97 55

Lars Lamberg

Nordstadsgatan 4,
294 34 Sölvesborg
0456-153 66

Jan Nilsson

Box 96, 245 21 Staffanstorps
046-25 57 88

Västsverige:

Lars-Bertil Nilsson

Box 53, 540 50 Moholm
0506-204 94

Thage Petrusson

Wennerbergsvägen 13
531 34 Lidköping
0510-258 64

Kjell Weber

Källarbanken 11,
423 46 Torslanda
031-56 34 77

Götaland:

Herbert Flood

Kungsgatan 25,
553 31 Jönköping
036-12 64 99

Karl-Edvard Thorén

Kullagatan 10,
582 26 Linköping
013-10 11 51

Svealand

Anita Carlsson

Gillbergavägen 14 D
632 33 Eskilstuna
016-42 64 10

Jörgen Fryxell

Tallstigen 13, 771 40 Ludvika
0240-134 82

Harald Persson

Malmtorgsgatan 18 III
653 40 Karlstad
054-11 87 77

Norrland:

Sigurd Nygren

Måttgränd 80, 906 24 Umeå
090-18 64 80

Vi handledare i 'Björn-ligan' tackar för ert deltagande, för en givande och trevlig samvaro och önskar er alla lycka till 'på fältet'.

Vi hoppas att även nästa år kunna hålla en kurs för att erbjuda fler medlemmar denna möjlighet till information och erfarenhetsutbyte.

Foto: Jan Nilsson

Björn J

Besök på USAs östkust

Under försommaren gjorde jag tillsammans med tre andra svenska släktforskare en släktforskarresa till USA, där en dryg vecka ägnades åt östkusten, varvid vi besökte New York, Philadelphia, Wilmington, Baltimore och Washington.

New York

I New York besökte vi Ellis Island, som var den ön många invandrare passerade igenom, innan de fick komma in i drömlandet. Byggnaderna på ön har nyligen efter privata donationer renoverats och tjänar nu som museum över immigrationen. De flesta av de stora skaror av svenskar som emigrerade till USA passerade dock inte igenom Ellis Island, eftersom ön först 1892 kom i drift som immigrationscentrum. I museet fanns en intressant karta som visade var olika immigranter slog sig ner och var de bodde nu. Det visade sig att idag bor flest svenskättlingar i den folkrika staten Californien. Relativt sett bor det fortfarande nog flest svenskar i de gamla svensk-staterna i norr.

Nya Sverige

Söder om New York i staten Pennsylvania ligger Philadelphia, som på sitt sätt också är en svensk-bygd. Det var nämligen här i Delaware-dalen, som Nya Sverige låg på 1600-talet. När holländarna tagit över den politiska makten över kolonin, köpte William Penn, den mark där Philadelphia nu ligger på av svenska kolonistörer. Det var i Philadelphia som Självständighetsförklaringen skrevs på år 1776 bl a av John Morton (född 1725 i Upland, Pennsylvania, död 1777), som var sonsons son till Mårten Mårtensson, en av första svenskarna i Nya Sverige. Om det inte varit för att John dog året därpå, kunde han kanske ha blivit USAs första president.

I södra Philadelphia finns Ameri-

can Swedich Historical Museum, som är väl värt ett besök om man har vägarna förbi. Museet, som grundades av Amandus Jonsson 1926, har till syfte att bevara den svenska historien och kulturen i USA. Huset är en kopia av 1800-tals-slottet Eriksberg i Sörmland. När vi var där hade man precis öppnat en utställning om sångfågeln Jenny Lind. I biblioteket fann vi även vissa svensk-amerikanska böcker av intresse såväl som Gamla Trelleborgs årsböcker!

Halvvägs mellan Philadelphia och Wilmington just vid sidan om motorvägen finns i Prospect Park ett hus som kallas Morton Homestead. Enligt turistinformationen skall detta hus var det äldsta i hela Pennsylvania. Huset, som består av en mittsektion med en murad spis och i övrigt är knuttimrat, uppges vara ett utomordentligt exempel på finsk-skandinavisk konstruktion och byggt av ovannämnde Márten Mártensson. Då vi besökte platsen framgick det att huset i början av seklet förfallit och blivit förstört, men att detta var en god rekonstruktion!

Äldsta kyrkan - från 1698

När vi kom till Wilmington råkade vi köra fel, dvs vi körde rakt in i ett svart ghetto, men det visade sig vara raka spåret till Holy Trinity Church, som är den gamla svenska kyrkan i Wilmington. Såsom varande byggd 1698 uppges kyrkan vara den äldsta i hela landet! Ur ett europeiskt perspektiv är det väldigt svårt att förstå att en byggnad som är knappt 300 år gammal uppfattas som uråldrig. Dessvärre var kyrkan stängd, så vi fick aldrig se den från insidan. Mitt emot kyrkan fanns ett litet privat Nya Sverige-museum, för vilket man måste ha god tid på sig om man väljer att stiga in i, därför att där sitter en skotte, som under en och en halv timme förevisar museet och dess föremål från stenålder till nutid vilka till stor del är krimskrams.

Library of Congress mm

En dag spenderades på huvudstaden Washington. Under förmiddagen beskådade vi Vita Huset

på avstånd, samt en rad andra vita hus som var byggda för att bräcka den gamla världen. Bl a besåg vi Capitolium, Lincolnmonumentet och monumentet över alla döda amerikanska Vietnam-soldater.

Bakom Capitolium ligger ett par byggnader som gemensamt kallas för Library of Congress. Där fick vi tillfälle att bli guidade av Judith Reid, som arbetade på avdelningen för genealogi och lokalhistoria, och av Margareta Jacobs. Där fanns en hel läsesal som enbart ägnades åt genealogi. Det vore något att ha i Sverige, där släktforskarna inte sällan betraktas som andra klassens biblioteksbesökare. I läsesalen fanns biografisk litteratur, register till olika stater census-listor, mormonernas databaser på CD och olika typer av register över litteratur.

Även en och annan svensk bok

I sitt bokregister fanns uppgifter om 30000 genealogiska verk, varav endast 124 berörde Sverige. Exempel på ett par böcker är Sjögren, Ingeborg: Sjögren en släkt med anor från Simrishamn (1984) och Ehrnrooth, Magnus: Slakten Plagman-Ehrnrooth: ättlingar födda på 1500- och 1600-talet (1973). Det fanns dock också en hel del verk rörande emigranter, där de äldre leden kunde vara svenska. Jag såg till exempel en bok om en släkt Waller från Åmots bruk. Då jag sökte på skånsk historia fann jag Fridh, Berit & Hans: Møllesving och andra ting i Skåne 1650-1750 (1977).

Vi fick också se PERSI, vilket uttydes Periodical Source Index, och som är ett register över efternamn, platser och orter som förekommit i någon av de mer än 2 200 genealogiska och lokalhistoria tidskrifterna i USA. Persi ges ut av Allen County Public Library, Fort Wayne, Indiana, som är ett bibliotek som specialiserat sig på genealogi. 1992 års utgåva innehåller mer än 50 000 referenser. Det finns också en särskild utgåva som täcker åren 1847-1985 och som innehåller 140.000 referenser.

Precis som i Sverige förlitar sig Library of Congress på att få friexemplar av all litteratur som

utges i USA. Dessvärre kommer inte all litteratur in automatiskt, och man har inte tid att försöka kräva in det som fattas. Det innebär att det kan finnas andra bibliotek som genom aktiva bokinköp i vissa avseende är mer kompletta.

Telefonkatalogen på CD

Man hade dock ett datorrum, där olika register på CD som man fått tillhanda fanns tillgängliga. Populärast var den amerikanska telefonkatalogen, som fanns tillgänglig på två stycken CD-skivor för västra resp östra USA. Totalt skall ca 90 miljoner namn finnas, vilket kan jämföras med USAs befolkning 238 miljoner (1985). Då jag sökte på namnet Cronberg, fann jag bara 3-4 personer, vilket är märkligt då det finns ett tiotal i telefonkatalogen för Minneapolis. I övrigt fanns det ett hundratal Kronberg stavade med K. Priset för CD-skivorna tycks ligga runt 1000 kr om man bara är intresserad av enskilda personer och struntar i företagen.

Mina släktforskarkolleger sökte en amerikan vid namn Philip E Jacobson Jr, som tidigare hade bott i Tyskland, men sedan flyttat tillbaka till USA. På CD-skivorna fann vi fyra personer med det namnet, och vid andra försöket fick vi kontakt med Philip E Jacobson Seniors änka, som trots att maken dött för flera år sedan inte ändrat uppgifterna i telefonkatalogen. Sonen hade slagit sig ner i Californien, men hans uppgifter fanns inte med på skivorna, sannolikt pga att han nyligen flyttat dit.

Mycket att hämta

Library of Congress har således mycket att hämta om man är intresserad av släktforskning, framför allt vad gäller den amerikanska litteraturen. Har du vägarna förbi Washington och tid över, kan ett besök på biblioteket vara värdefullt.

Olof C

DISGEN för Mac

Hur överför man DISGEN-data mellan PC och Macintosh?

Allteftersom DISGEN har blivit allt vanligare som ett verktyg för släktforskare, ökar behovet att kunna utbyta data mellan olika användare. DISGEN-programmets datafiler, flockfilerna, har en grundstruktur som är gemensam för versionerna för olika datorer för att göra detta möjligt. Men det går inte att bara stoppa i en diskett med flockfiler från den ena till den andra datortypen.

Olika diskettformat

Först beror detta på att datorerna läser och skriver disketterna olika. Den "lilla" 3,5" disketten rymmer 720 kB när den formaterats för PC, men ca 800 kB för 'Mac'-en. Det betyder att "spåren" på skivan ligger litet olika. Bokstäverna representeras på skivan av en följd av ettor och nollor, och här använder sig PC och Macintosh av delvis olika koder för att beteckna samma tecken (bokstav).

DISGEN för Macintosh lagrar data på ett annat sätt än DISGEN för PC. Delvis beror detta på att Macintosh-versionen fortfarande lagrar informationen om släktskap tillsammans med övriga data för varje individ liksom tidigare PC-version gjorde (3.x), medan PC-versionen (5.x) samlar relationerna till speciella familjeindivider. Vissa specialkoder är också olika i de två versionerna.

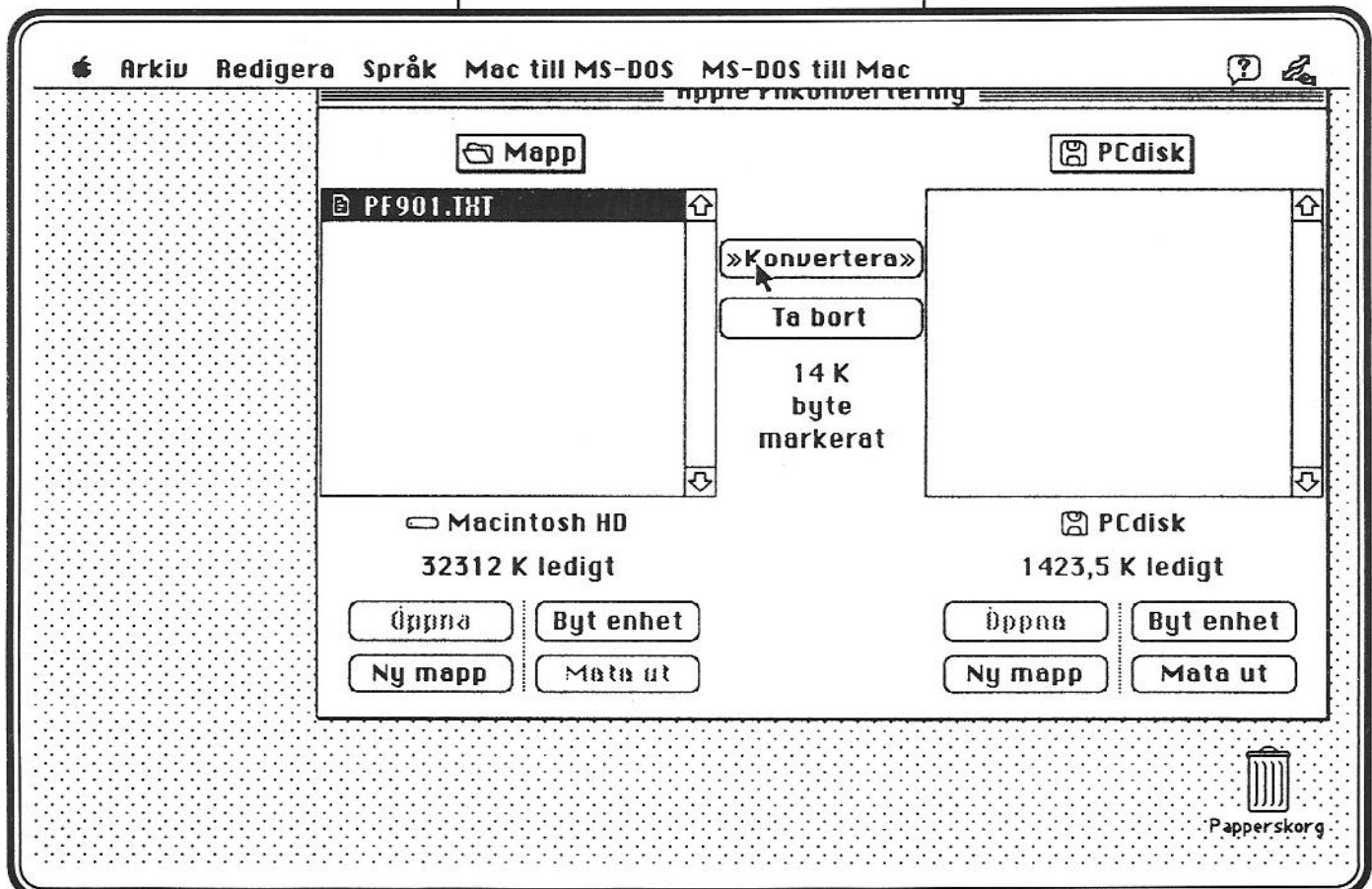
För att kunna föra över sina data måste man således både kunna läsa data skapade på den andra sortens dator och föra över sina data till den struktur som den aktuella datorns Disgenprogram förstår.

Använd ASCII-format

För att underlätta överföringen kan man i båda versionerna om-skapa filerna från det interna formatet till sk textformat (textfil, listfil, ASCII-fil). I början på varje flockfil finns en datastruktur, som talar om för programmet var uppgifterna om varje individ finns. Denna information tas bort och i textfilen skrivs varje notis in som en "rad". En fil i textformat kan läsas med t ex ordbehandlingsprogram. Man kan välja genom att överföra (exportera) en eller flera flockfiler till textfiler eller att göra utdrag av t ex anor eller ättlingar.

I båda versionerna får filerna "extensionen" .txt (t ex PF500.txt). De sålunda skapade filerna skall kopieras över till en diskett.

Det krävs speciella program för att man skall kunna läsa "fel" sorts disketter. Macintosh-ägaren får med ett program på systemdisketterna som heter Apple filkonvertering, som gör det möjligt att läsa och skriva PC-disketter och att formatera disketterna till PC-format. Eftersom inte alla PC-ägare har möjlighet att läsa Macintoshdiskett-

er är det ofta lämpligast att Macintoshägaren får ansvara för att föra över sitt material till PC-format och också konvertera material i PC-format till Macintosh-format. Manualen som medföljer Macintosh-datorn beskriver i detalj hur filkonverteringsprogrammet fungerar. Här ges endast en kort beskrivning.

Att föra över textfil till PC-format:

Innan man för över filer bör man kontrollera att relationerna är korrekta med programmet "Kontrollera relationer" under "Hantera filer". "Skapa textfiler" heter exportfunktionen. Starta därefter Apple filkonvertering. Sätt i en oformaterad diskett. I dialog får man välja vilket format disketten skall få. Välj 720K alt 1440 och MS-DOS. Alternativt kan man naturligtvis använda en diskett som redan formaterats i en PC. I menyn Mac Till MS-DOS väljer man Textkonvertering. Om det finns andra valda alternativ (en bock föregår namnet) är det bäst att klicka bort dessa. Det finns annars möjlighet att filen inte blir korrekt överförd.

Markera nu de filer på Macintosh'ens hårddisk som du vill föra över och klicka på knappen konvertera. Filöverföringen sker nu. På bilden nedan ses filkonverteringsprogrammets "fönster". I rutan till vänster ser man filerna på Macintoshhårddisken, här i mappen Mapp och i rutan till höger ser man den ännu tomma PC-disketten.

En textfil, som skapats med programmet DISGEN för Macintosh har samma struktur som flockfiler i textformat, skapade av DISGEN för PC version 3.x. Eftersom denna fil hade extensionen .lst, måste man döpa om filen varefter man kan konvertera filen till en flockfil för DISGEN 5.x för PC med hjälp av programmet DGBYT.

Att föra över textfil från PC-format:

Du har fått en PC-diskett med en eller flera filer med textformat. Först måste dessa överföras till Macintosh-läsbara filer. Starta programmet Apple filkonvertering.

Stoppa in PC-disketten i diskettstationen. Innehållet på denna diskett ses i den ena rutan. Den andra rutan visar Macintoshens hårddisk. Man kan välja på vanligt sätt var (i vilken mapp) man vill att filerna skall hamna på hårddisken. Välj textkonvertering under menyn MS-DOS till MAC. Markera den eller de filer på PC-disketten du vill föra över. Klicka på knappen Konvertera.

För att bygga om strukturen på textfilen på Macintosh skall man använda programmet FemTillFyra, som följde med DISGEN för Macintosh. Detta program skapar nya filer, där nästan alla olikheter tas om hand. De nya filerna får extensionen ".txt Mac". Med hjälp av funktionen "Återskapa flockfiler" under "Hantera filer" i DISGEN skapas flockfiler. Det är lämpligt att kontrollera de nya filerna med funktionen "Kontrollera notiser". Det är t ex tillåtet att använda två datum med bindestreck mellan i datumfältet i PC-versionen.

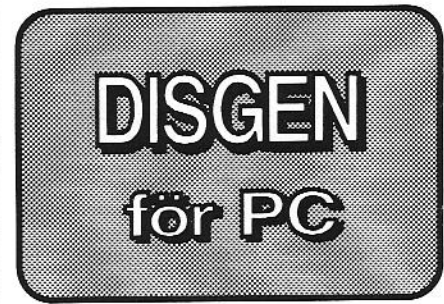
Nu skall det gå bra att läsa och bearbeta de importerade flockfilerna med DISGEN!

Arne Wallgren

Ny version av IGI på mikrokort

1992 års version av International Genealogical Index (IGI) finns nu tillgängligt på mikrokort. Jämfört med föregående utgåva från juli 1988 har antalet kort för Sverige ökat med ca 60 st till totalt 450 kort.

IGI är ett världsomspännande register sammanställt av mormonerna. Det är ett register över födelse- och vigselnotiser som mormonerna har registrerat. Materialet är dels förnamnsorterat och del efternamnsorterat samt upp-

LASERSKRIVARE I NORGE

Om Du som bor i Norge har problem med att norska Ö och ö kommer ut som cent- respektive yen-tecken på Din laserskrivare, gör så här:

1. Gå in i DGCNF och välj skrivarinställning
2. Välj förinställd skrivare till HP LaserJet
3. Gå in i Sidformat 1
4. Gå ner till Normalställning av skrivare
5. Ändra tecknen "10U" till "11U"
6. Repetera för Sidformat 2, 3 och 4.

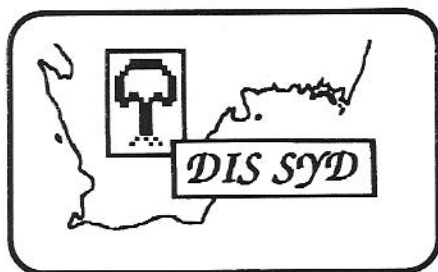
Lars Blomberg

delat länsvis. Största länet är Malmöhus län som har ca 50 kort, vilket kan jämföras med Stockholms län som ryms på 13 kort. Det finns således ganska stora skillnader mellan länen vad gäller registrerat material.

I princip finns samma material på mikrokorten som finns på CD-skivor vid mormonernas Familje-historiska centra. Märk väl att mikrokortsutgåvan för närvarande är något nyare än CD-utgåvan!

Som alltid med stora register, kan man ha mest nytta av registret för att spåra bortkomna personer med släktnamn. Vanliga patronymikon tenderar att försvinna i mängden. T ex skulle det vara ganska knepigt att spåra en bortkommen Anders Andersson i Skåne, då antalet möjliga personer blir för många.

Olof C

Medlemsläget

Medlemsantalet har nu passerat 270 st. Det totala antalet DIS-medlemmar i regionen har också stigit kraftigt. Både antalet och andelen är mycket glädjande för oss som arbetar i styrelsen.

Faddrar

I mitten av september avhölls en kursledarkurs i Norrköping med DIS som arrangör. Tre medlemmar i DIS SYD fick tillfälle vara med och dessa har nu införlivats bland faddrarna, som står till medlemmarnas förfogande vid kurser men också för kortare rådfrågning per telefon. Mer om kursen finns separat i detta nummer.

Möten

Hallands Genealogiska förening, DIS-VÄST och DIS SYD inbjöd gemensamt dels egna medlemmar, dels medlemmar i närliggande släktforskarföreningar till en sammankomst i Halmstad den 2 okt. Ett drygt 30-tal släktforskare deltog i mötet. Arrangörerna berättade genom föredrag och visningar för deltagarna lite om datorns användningsmöjligheter. Mötet var alltså i första hand tänkt för dem som ännu inte köpt dator eller just har gjort det. Som resultat såldes fyra DIS-GEN-program.

Kristianstadbygdens Släktforskarförening anordnade 18/9 en liknande sammankomst med 30-talet deltagare. Från DIS SYD deltog Olof Cronberg och Jan Nilsson, försedda med datorer, även MAC.

DIS SYD avhöll årsmöte den 16 oktober kl 13 i Hörby. Alla medlemmar har givetvis fått kallelse. Hans Jürgen Schmitz från Karlskrona berättade för oss om sina forskningar betr migrationen till och

från Tyskland omkring sekelskiftet. Det fanns förstås också datorer till förfogande för demonstration och för att kunna besvara frågor på ett praktiskt och direkt sätt.

ALU-projekt

DIS SYD har under sommaren och förhösten varit med som arrangerande part i ett ALU-projekt, där Landsarkivet står som s k anordnare och ställer lokal till förfogande. DIS SYD, läs Jan Nilsson, har tillsammans med Lars Lindblad, medlem i DIS SYD, skaffat fram ett par lånedatorer samt kontorsmöbler. En av våra medlemmar, som blivit över vid Tetrapak:s rationaliseringar, har utsetts till projektledare men de övriga två har i skrivande stund inte utsetts. Gruppen skall starta och genomföra registrering av vissa överenskomna födelse- och dopböcker i Malmöhus län. Så småningom kan vi alltså få möjlighet att söka i register och snabbt och säkert läsa innehållet i dessa arkiv i maskinskrift. Sannolikt göres detta bl a tillgängligt på mikrokort på landsarkivet men kommer också att kunna säljas.

I sammanhanget kan påpekas att ALU-projekt med liknande målsättning är på gång på många håll i landet.

En DISGEN/MAC-träff är planerad i Lundatrakten omkring 1 dec. Intresserade kan kontakta Anders Larsson eller Kerstin Olsson.

Någon form av användarträff, sk 'workshop' planeras också i vinter.

Ove Billing

DISGEN-
kurser i
Linköping

TBV i Linköping startar kurs i DISGEN när tillräckligt många anmält sig.

Kontakta TBV Linköping,
tel 013-11 43 00, Siv Ekblom.

Höstens
DISGEN-
kurser i
Södertälje

För nybörjare eller nästan nybörjare:

Innehåll: installation, konfiguration, inmatning samt lite om inställningar för listor och tavlor. Start: oktober-november 1993 samt mars-april 1994

Fortsättning:

Innehåll: Fördjupning från Steg 1, mer om inställningar listor och tavlor, ordbehandling, användning av mus, DGBYT, fellistor mm Start: april-maj 1994

Varje kurs är upplagd på 18 studietimmar. Vi träffas på lördagar vid tre tillfällen i Södertälje. Varje deltagare arbetar vid egen dator.

DOS-kurs:

För dig som inte har så mycket datorkunskap anordnar vi en förberedande anpassad kurs i MS-DOS. En lördag före DISGEN-kursstart (5 timmar).

Avgifter:

DISGEN-kurs inkl MS-DOS: 875:-
DISGEN-kurs: 650:-
Materialkostnad: ca 30:-

Anmälan:

TBV Södertälje, 08-550 329 60,
Marianne Falkenströmer

Köp 1993 års utgåva av

Sveriges Släktforskarförening

- 3300 forskare i 47 föreningar
- 50000 uppgifter
- 6000 namn och 3000 orter
- 15 mikrokort (med 850 sidor)

Medlemspris: 100:-
porto tillkommer.

Beställ direkt hos DIS eller hos Sveriges Släktforskarförbund via din släktforskarförening.

I sedvanlig ordning kan vi presentera en STOR skara nya medlemmar. Det är lika roligt att i varje nummer få hälsa er nytillkomna hjärtligt välkomna till DIS. Det är inte bara medlemmar från Sverige vi ser i spalten. Vi har också fått ett stort antal medlemmar från Norge, några från Finland samt en ny medlem från USA. Än en gång - Hjärtligt välkomna skall ni vara allihopa!

Medlemmar med nummer som börjar på 2000 kommer till DIS via DIS-VÄST och medlemmar med nummer som börjar på 3000 kommer via DIS-ÖST.

- 2111 Roy Söderqvist, GÖTEBORG
- 2121 Gunnar Nordfors, ÅMÅL
- 2130 Leif Lindqvist, UDDEVALLA
- 2131 Roger Larsen, GÖTEBORG
- 2133 Sven Nyström, ALINGSÅS
- 2134 Winrich Weick,
VÄSTRA FRÖLUNDA
- 2135 Lars Ericsson, BORÅS
- 2136 Karl Erland Samuelsson,
HERRLJUNGA
- 2137 Leif Karlsson,
FÄRGELANDA
- 2138 Håkan Hallberg, MOHOLM
- 2139 Conny Lingehed,
FALKÖPING
- 2140 Christer Högman,
LIDKÖPING
- 2141 Jan Kämpe, NOSSEBRO
- 2142 Gunnel Örje, LIDKÖPING

- 2143 Lars Gurne, SKARA
- 2144 Bo Åsbrink, SKÖVDE

- 3125 Sven Hesslow, STOCKHOLM
- 3126 Holger S. Grönberg,
STOCKHOLM
- 3127 Björn Öberg, NYNÄSHAMN
- 3128 Anders Björklund,
HUDDINGE
- 3129 Bertil Jonsson, TÄBY
- 3130 Ingrid Johansson, FARSTA
- 3134 Majlis Mårtensson,
SÖDERTÄLJE
- 3135 Åke Sellin, HÄGERSTEN

- 5057 Lennart Stuesson,
LINKÖPING
- 5058 Lena Brattgård,
NORRKÖPING
- 5059 Ing-Marie Andersson,
ALINGSÅS
- 5060 Krister Sandström,
OXELÖSUND
- 5061 Gunnar Gustavsson,
HÖLLVIKEN
- 5062 Gunnar Erikgörs, GUSTAFS
- 5063 Göran Andréasson,
SUNDSVALL

- 5065 Carl Gustaf Ask, LUND
- 5066 Johan Mjöberg, LIDINGÖ
- 5067 Stefan Persson, LUND
- 5068 Christer Edenfjord, LOMMA
- 5069 Elisabeth Helldén, ÖREBRO
- 5070 Karl-Ivar Söderberg, GÄVLE
- 5071 Sverre Östby, ÖSTERSUND
- 5072 Bertil Wulff, HÄGERSTEN
- 5073 Marie-Louise Alveberg,
GJETTUM NORGE
- 5074 Bengt Blom,
KORSHOLM FINLAND

- 5075 Torkel Jonsson, SUNDSVALL
- 5076 Lars Lindblad, MALMÖ
- 5077 Sture Lindblad,
STOCKHOLM
- 5078 Curt Högberg, TÄBY
- 5079 Helene Gustavsson, MJÖLBY
- 5080 Dag Jarnøy, OSLO NORGE
- 5081 Claes Kjellsson,
VÄNERSBORG

- 5082 Annika Odvall-Axelsson,
PÅSKALLAVIK
- 5083 Erling Larsson,
MÖLNLYCKE
- 5084 Matts Sandström, EDSBYN
- 5085 Olof Bilkenroth, HUDDINGE
- 5086 Lillemor Lewan, LUND
- 5087 Ingela Dahlqvist, LUND
- 5088 Inga Andersson,
SUNDSVALL
- 5089 Jonas Wiklund, KISTA

- 5090 Hans-Ingemar Karlson,
KATRINEHOLM
- 5091 Marianne Hassling,
TRELLEBORG
- 5092 Per Andersson, MALMÖ
- 5093 Jan Bartholdson,
HÄLLEFORS
- 5094 Thorbjörn Spångberg,
TIDAHOLM
- 5095 Gunnar Gundersen,
LODDEFJORD NORGE
- 5096 Thore Bohman, ÄLVSJÖ
- 5097 Karin Olausson,
STENUNGSUND
- 5098 Jörn Terje Dragly,
OSLO NORGE
- 5099 Thomas Mattsson,
ÄLMHULT
- 5100 Conny Bältsjö, ANGERED
- 5101 Ove Källtorp, GÄVLE
- 5102 Per Persson, LINKÖPING
- 5103 Arnolf Norberg, KIRUNA
- 5104 Irma Zetterlund,
TOMS RIVER NJ USA
- 5105 Bo Bernhardsson, ORSA
- 5106 Birgitta Rosén, HÖRBY
- 5107 Jörgen Springfeldt,
VÄSTERÅS
- 5108 Mikael Brant-Lundin,
VÄSTERÅS
- 5109 Gustav Lundström,
VÄSTERHANINGE
- 5110 Monica Wester, VINGÅKER
- 5111 Arne Kristoffersson,
MÖLNLYCKE
- 5112 Diana Green, RONNEBY
- 5113 Olof Linder, STOCKHOLM
- 5114 Åke Byqvist, STOCKHOLM
- 5115 Torsten Pålsson, PERSTORP
- 5116 Elisabeth Nilsson,
FILIPSTAD
- 5117 Herbert Gustafsson,
MARSTRAND
- 5118 Bengt Linde, GISLAVED
- 5119 Hjärdis Henning,
VÄSTRA FRÖLUNDA
- 5120 Ulla-Britt Jönsson, DALBY
- 5121 Tommy Andersson,
GUSTAFS
- 5122 Mats Viktorsson,
NORRTÄLJE
- 5123 Sonia Wahlstedt, FALUN
- 5124 Carl-Johan Fogelberg,
BILLDAL
- 5125 Sture Gustafsson, JÄRFÄLLA
- 5126 Mary Isvén, TÄBY
- 5127 Egon Burman, VÄXJÖ
- 5128 Torsten Hermodsson,
MALMÖ
- 5129 Ulf Cronsell, SVALÖV

- 5130 Trygve Sjöberg, LUND
 5131 Ann-Katrin Bodell, SÖDERALA
 5132 Helge Karlsson, VIMMERBY
 5133 Ulf Erlandsson, STOCKHOLM
 5134 Kjell-Erik Granaas, SOFIEMYR NORGE
 5135 Lennart Sundberg, FALUN
 5136 Patrik Blad, HOLMSUND
 5137 Inga Pettersson, HÄSTVEDA
 5138 Helen Strahl, ÅRSTA
 5139 Jan Johansson, KRÅKERÖY NORGE
 5140 Aslaug Lieungh, STRÖMMEN NORGE
 5141 Fredrik Widén, NÄSSJÖ
 5142 Essy Lundberg, UMEÅ
 5143 Sten-Sture Tersmeden, TÄBY
 5144 Peranders Hjalmarson, SKÄNNINGE
 5145 Jan Spetsare, ÖRNSKÖLDSVIK
 5147 Vidar Överlie, TANANGER NORGE
 5148 Per-Olof Kulin, UPPSALA
 5149 Leif Söder, GÖTEBORG
 5150 Märten Larsson, LOMMA
 5151 Inga Söderberg, ESKILSTUNA
 5152 Håkan Nilsson, KÄVLINGE
 5153 Göran Lindström, GÖTEBORG
 5154 Jan-Åke Persson, HELSINGBORG
 5155 Gudrun Lindell, VÄLLINGBY
 5156 Thomas André, FÄRGELANDA
 5157 Hans Björnstad, HÄRLAND NORGE
 5158 Gunnar Wegerup, KUNGÄLV
 5159 Sigurd Lundström, URSVIKEN
 5160 Inger Nemeth, HUDDINGE
 5161 Sven-Erik Hänel, ASKIM
 5162 Bernt Salwin, VÄLLINGBY
 5163 Louise Westberg, ESKILSTUNA
 5164 Åke Östling, PITEÅ
 5165 Berit Hauge-Persson, LUNDSBRUNN
 5166 Anders Eliasson, LULEÅ
 5167 Dyveke Forsgren, STOCKHOLM
 5168 Bodil Nilsson, LULEÅ
 5169 Thorild Jordung, LULEÅ
 5170 Anders Myhr, PITEÅ
 5171 Ossian Tornberg, HAPARANDA
 5172 Harald Johansson, UMEÅ
- 5173 Leif Fredby, LULEÅ
 5174 Lars-Åke Forsman, GAMMELSTAD
 5175 Rolf Kjell, LULEÅ
 5176 Bengt Tillberg, BODEN
 5177 Stefan Lundkvist, LULEÅ
 5178 Jannis Nilsson, ENSKEDE
 5179 Maj-Lis Svedin Nordling, GÄVLE
 5180 Dick Nelson, HELSINGBORG
 5181 Gillis Hallin, KRISTIANSTAD
 5182 Sigvard Areskoug, DJURSHOLM
 5183 Robert Wernersson, SMÅLANDSSTENAR
 5184 Anders Björnlund, STORVRETA
 5185 Stefan Holm, HUSKVARNA
 5186 Patrick Olsson, LUND
 5187 Elisabeth Svensson, KULLAVIK
 5188 Ingvar Andersson, STOCKHOLM
 5189 Karl-Gösta Jonsson, UMEÅ
 5190 Egon Kjerrman, STRÄNGNÄS
 5191 Allan Englund, ÄLVSJÖ
 5192 Vilhelm Ohrling, ÅKERSBERGA
 5193 Hanne Veiby, OSLO NORGE
 5194 Harald Jørgensen, OSLO NORGE
 5195 Karin Sten, VASA FINLAND
 5196 Inger Kjellberg, VÄSTERÅS
 5197 Sven-Åke Dahl, VÄSTERÅS
 5198 Carl A. Rodell, NORSHOLM
 5199 Hannu Koho, VALLENTUNA
 5200 Gustaf von Gertten, STOCKHOLM
 5201 Magnus Pettersson, SKELLEFTEÅ
 5202 Ingemar Fagerström, TROSA
 5203 Jana Lind Olsson, SUNDSVALL
 5204 Ronnie Blomqvist, NÄSSJÖ
 5205 Per Nilsson, HABO
 5206 Bo Bergström, LUND
 5207 Ragnar Knapstad, MOSS NORGE
 5208 Bertil Mohlin, EKSJÖ
 5209 Yngve Axner, JÖNKÖPING
 5210 Peter Nilsson, MALMÖ
 5211 Gunnar Bo Ericson, ENEBYBERG
 5212 Leif Synnerblad, GUSUM
 5213 Torsten Sahlström, KARLSTAD
 5214 Kai Nilsson, VÄXJÖ
- 5215 Stig Cullman, LULEÅ
 5216 Johnny Dahlberg, SKÖVDE
 5217 Lennart Adnerhill, HELSINGBORG
 5219 Rolf Persson, LINKÖPING
 5220 Bengt Isaksson, ESKILSTUNA
 5221 Rune Svantesson, KÄVLINGE
 5222 Åke Rennstam, ÅKARP
 5223 Kerstin Dahlström, MÖNSTERÅS
 5224 Mikael Larsson, MÅLILLA
 5225 Dagmar Lind, SUNDSVALL
 5226 Berndt Ericsson, STRÖMSUND
 5227 Gun Carlgren, SÄFFLE
 5228 Greta Hysvaer, LILLESTRÖM NORGE
 5229 Eva Engström, HAMMARSTRAND
 5230 Kjell Johansson, GÖTEBORG
 5231 Jan Ericsson, ESLÖV
 5232 Krister Larsson, TÄBY
 5233 Mona Ljung, HOFORS
 5234 Thomas Andersson, ALINGSÅS
 5235 Bengt-Göran Nilsson, KARLSTAD
 5236 Anders Håkansson, ARKELSTORP
 5237 Ola Tosteberg, KLIPPAN
 5238 Ethel Olsen Wiik, ÅLESUND NORGE
 5239 Olle Linde, ÄLVSJÖ
 5240 Karl-Gustav Olofsson, LJUGARN
 5241 Johan Pedersen, MALMÖ
 5242 Kennert Puke, JÖNKÖPING
 5243 Mats Myrenäs, HELSINGBORG
 5244 Runa Jansson, HELSINGBORG
 5245 Bengt Andersin, MÖLNLYCKE
 5246 Kjell H. Iversen, BERGEN NORGE
 5247 Per-Olov Lindmark, SALTSJÖBADEN
 5248 Rune Lennstrand, ESKILSTUNA
 5249 Anita Axtelius, SUNDBYBERG
 5250 Carl-Robert Andersson, HÄGERSTEN
 5251 Ove Ekdahl, VISBY
 5252 Gunnar Kjellson, NACKA

MARKNADSTIDNING B

Avsändare: Föreningen DIS
Sandgatan 10 kv
582 35 LINKÖPING

DIS - Föreningen för datorhjälp i släktforskningen

DIS syfte

"Att undersöka och utveckla möjligheter att utnyttja datorhjälp i släktforskningen och sprida kunskap härom ..."

DIS verksamhet

DIS bedriver olika typer av verksamheter:

- Ger ut medlemstidning (4 gånger om året) och Faktanyckar.
- Driver programutvecklingsprojekt (DISGEN, DISKART, DISREG, DISFOR, DISNORM, DISBYT, mfl.)
- Driver registerframställningsprojekt (register till kyrkoböcker, register över register, forskarförteckningar, mm)
- Upprätthåller en elektronisk brevlåda (DIS Family) med konferenssystem, sökbara databaser och filarea för diverse program- och datafiler.
- Deltager med presentationer och utställningar hos och med andra släktforskarorganisationer
- Håller kontakt med nordiska systerföreningar och medverkar i nordiska symposier kring datorhjälp i släktforskningen.
- Stimulerar och stöder verksamheten i regionala DIS-föreningar (fn DIS-ÖST, DIS-VÄST, DIS SYD, DIS-MITT).
- Bedriver kursledar- och användarkurser i datoranvändning inom släktforskning (i första hand i användningen av DISGEN).
- Bevakar den datortekniska utvecklingen i syfte att finna verktyg och tillämpningar lämpade som stöd för släktforskningen.

Medlemskap

"Medlem är envar för föreningens syfte intresserad person som anmält sig som medlem och som erlagt av årsmötet beslutad avgift." Institutioner eller organisationer kan alltså inte vara medlemmar i DIS. Däremot kan föreningens medlemstidning beställas. Av DIS kända släktforskarföreningar erhåller tidningen utan kostnad.

Vill du bli medlem använder du postens inbetalningsblankett för postgiro, fyll i DIS postgironummer

14033-5, ditt namn, adress och telefonnummer. Ange även om du vill ansluta dig till någon regional förening. Aktuella medlemsavgifter finner du på tidningens andra sida (omslagets innersida).

Vad kostar programmet DISGEN och hur beställer jag det?

Programmet DISGEN säljs endast till DIS medlemmar och kostar 500:- plus postens avgifter (gäller såväl programversionen för IBM PC som för Macintosh). Du använder den beställningsblankett, som du får i introduktionspaketet som ny medlem, där du fyller i vilken datortyp och diskettformat du använder. Så anger du förstås medlemsnummer, namn och adress. Sedan skickar du in den till DIS. Du kan också sända din beställning på fax till DIS.

Programmet levereras (disketter och fullständig användarbeskrivning) per postförskott. Leveranstid är normalt högst 2 veckor. I samband med längre helger och under semestertid kan leveranstiden bli ytterligare förlängd.

Hur byter jag från äldre version av DISGEN?

Du som har en äldre version av DISGEN, eller om du bytt dator, gör du så här: Skicka in dina originaldisketter till DIS och ange att du vill byta till senaste version. Glöm inte att ange dator- och disketttyp om du bytt dator. Priset är 200:- plus postens avgifter. **Självfallet skall du ha varit medlem från tiden för föregående programköp för att få denna rabatt.**

OBS: Byte från DISGEN för PC från vers. 5.0 till vers. 5.1 kostar bara 100:- plus postens avgifter.

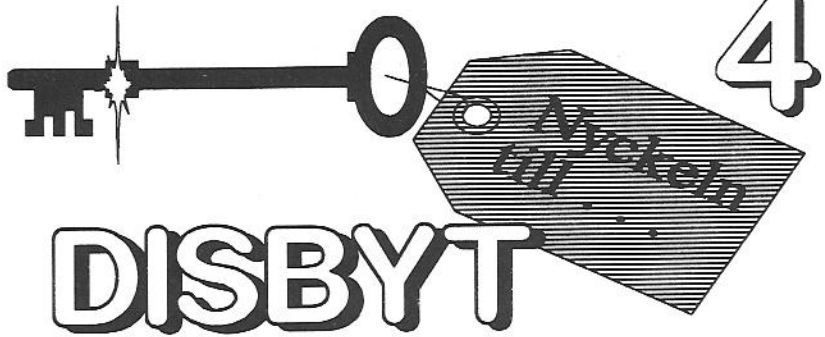
Hur gör jag om jag har problem med (fel i) programmet?

Om du misstänker att det är något fel på programmet, skall du noga fylla i den felrapport som följer med programmet. Beskriv problemet noggrant och bifoga ev. dina flockfiler och skicka detta till DIS. Om du vill ha programmet uppdaterat map rättade fel skall du också bifoga dina originaldisketter.

Glöm inte att du skall bifoga frankerat svarskuvert med din adress angiven.

Föreningen för
datorhjälp i släktforskningen
1993

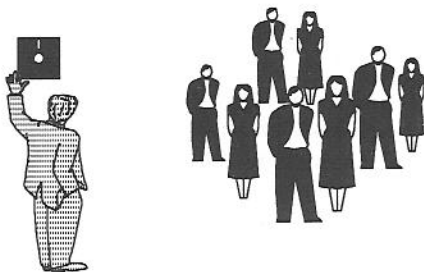

Vad är DISBYT?

DISBYT är en möjlighet för DIS-medlemmar att utbyta genealogisk information. Rent praktiskt kan du få reda på vilka medlemmar som är intresserade av samma släkter och områden som du. Man kan säga att DISBYT fungerar som en detaljerad datorbaserad släktforskarförteckning.

För dig som inte använder dator i din släktforskning innebär DISBYT att du kan få upplysning om enskilda släkter och / eller områden (församlingar) där andra DIS-medlemmar bedriver sin forskning. Och när du får träff, är det inte otroligt att det kan bli en fullträff med mängder av uppgifter. Då kanske också du blir sugen att använda datorn i din släktforskning för att på bästa sätt ta till vara den guldgruva av uppgifter som andra forskares mödor har skapat.

Du som använder något datorprogram i din släktforskning, t ex DISGEN eller annat program som 'förstår' GEDCOM (ett sätt att lagra och presentera släktforskningsdata), kan dra riktigt stor nytta av DISBYT. Genom att skicka in 'utdrag' ur ditt

material till DIS (mer om detta längre ner), får du inte bara reda på vilka som forskar inom dina släkter och områden, utan dessutom kommer du att tala om för andra medlemmar vilka släkter och områden du har uppgifter om. När du deltar i DISBYT innebär det alltså både ett givande och ett tagande.

Grunden för DISBYT är alltså en växande databas med uppgifter om efternamn, ortnamn och årtal. DISBYT-basen sköts av några medlemmar, vi kallar dem DISBYT-administratörer, på olika orter. De hjälper dig att utnyttja DISBYT.

DISBYT bygger naturligtvis på att så många medlemmar som möjligt bidrar till DISBYT-basens uppbyggnad. Ju fler bidrag som sänds in till DIS, desto större chans har du att få träff. Du har allt att vinna och inget att förlora, så fortsatt läsa!

Vem får vara med i DISBYT?

Alla medlemmar i DIS får vara med i DISBYT. Använder du DISGEN kan du göra ett utdrag ur ditt material direkt i DISGEN och sända in detta till DIS. Använder du andra typer av släktforskarprogram får du skapa en GEDCOM-fil och skicka in den.

Material har utöver från DISGEN hittills tagits emot från Holger, Brothers Keeper, Personal Ancestral File (PAF), Family History System (FHS), Anarkiv, Roots3 m fl program. Uppgifterna stannar kvar i basen så länge man är medlem i föreningen. Lämnar du DIS, får du räkna med att uppgifterna stryks. Adresslistan som är knuten till DISBYT hålls aktuell via DIS medlemsförteckning.

Även skrifter kan ingå i DISBYT. Sedan 1988 framställs Svenska Antavlor, som utges av Sveriges släktforskarförbund, med hjälp av dator. Från Svenska Antavlor görs DISBYT-utdrag som hänvisar till aktuellt häfte.

Annat material kan också tänkas komma med under förutsättning att materialet innehåller kombinationer av efternamn, ortnamn och årtal som lätt går att identifiera maskinellt (register, tabeller eller dylikt).

Hur många är med?

I skrivande stund (okt 1993) har 333 medlemmar bidragit till DISBYT vid ett eller flera tillfällen. Dessutom har ca 15 skrifter, huvudsakligen häften av Svenska Antavlor medtagits. Totalt motsvarar basen i dag ca 600 000 personer som levt före år 1900!

När skall jag skicka in uppgifter?

Det räcker med att du registrerat ett par hundra personer med ditt släktforskarprogram. Det går utmärkt att senare komplettera ditt material genom att skicka in mer uppgifter. Även om du tycker att vissa uppgifter är osäkra, är det alltid praktiskt att skicka med utdrag från allt ditt material. Kanske det blir nyckeln för någon annan att ta kontakt och jämföra uppgifter och källor.

Du behöver inte vara rädd att några felaktiga uppgifter kommer in i basen, eftersom basen ju inte innehåller exakta uppgifter om enskilda personer och att man ändå får räkna med att en del uppgifter av olika anledningar inte är korrekta.

Vilka uppgifter ingår i DISBYT?

Ur de uppgifter som du lagrar med ditt släktforskarprogram är det följande som är intressanta för DISBYT: efternamn samt tillhörande ortnamn och årtal för alla händelser som du registrerat. Händelserna kan t ex vara född, döpt, flyttad, gift, specialnotiser, död, begravd. Endast uppgifter före år 1900 läggs in i databasen för att undvika konflikt med gällande lagstiftning.

Varför just dessa uppgifter?

När möjligheten att skapa en DISBYT-bas började att diskuteras under andra hälften av 80-talet, var de sk AT-datorerna de snabbaste datorerna och en hårddisk på 40 Mbyte (miljoner tecken) var fortfarande stor. I detta läge bedömdes det att en databas med enskilda personer dels skulle bli för stor, dels skulle sökningar bli för långsamma för att kunna hanteras på ett vettigt sätt.

Genom att skapa en datastruktur med efternamn, ortnamn och tidsperiod minskade antalet uppgifter, samtidigt som vi ansåg att uppgifterna var tillräckligt detaljerade. Familjer och syskonskaror med samma efternamn samlades ihop till en uppgift. I USA började man bygga upp ett system som kallas TinyTafel, som endast använder efternamn och årtal som sökbegrepp, vilket vi bedömde vara för litet. Från början använde vi inte länsbokstav, men insåg snabbt att den behövdes för att skilja socknar med samma namn.

Med tanke på hur snabbt hårddiskarna vuxit och hur mycket snabbare datorerna blivit, kommer en framtida version av DISBYT säkert att bli betydligt utförligare.

Hur skall jag lagra mina uppgifter för bästa resultat?

I princip får du registrera dina uppgifter hur du vill. Vissa forskare skriver efternamn med enbart versaler, andra blandar versaler och gemener. Det går bra vilket som, t ex:

**Andersson
ANDERSSON**

Vissa forskare skriver socken först i ortnamns-fältet, andra skriver gårdsnamnet först. Det går bra vilket som, t ex:

**Vreta kloster, Storegården
Storegården, Vreta kloster**

För att gård- eller bynamn skall kunna komma med är det dock bra om man är konsekvent och gör likadant hela tiden.

För att få bästa resultat är det bäst om du skriver ortnamn i ordningen gård/by, socken, länsbokstav, t ex:

Storegården, Vreta kloster (E)

Vill du vara riktigt ambitiös kan du använda redigeringsymbolerna (styrkoder) för att markera de olika delarna i ortnamnsfältet, men detta är inget krav!

I DISGEN vers 5.x för PC skriver du

=3Storegården=, =5Vreta kloster= (=7E=)

I DISGEN vers 3.5 för PC och i DISGEN för Mac skriver du

<3Storegården>, <5Vreta kloster> (<7E>)

Vi uppskattar också om du stavar sockennamn med nutida stavning (se t ex boken Sveriges församlingar genom tiderna).

Om jag inte registrerat uppgifterna så?

Störst problem brukar det vara om du har skrivit enbart gårdsnamn och inte socken i ortnamnsfältet. Då är det en fördel om du skickar med en lista där du skriver vilka socknar de olika gårdarna tillhör. Även om du inte gör detta går det bra att sända in uppgifterna. Det enda som händer är att ortnamnen som inte kan lokaliseras stryks ur ditt bidrag till DISBYT-basen.

Hur används materialet?

Materialet i DISBYT-basen används på flera sätt. Eftersom DIS är en ideell förening, ser vi till att materialet kommer så många medlemmar som möjligt till godo. Vi förutsätter också att du som bidrar till DISBYT-basen och som använder den inte gör det av ekonomiskt vinstintresse.

För det första sker en kontroll av ditt insända material för att se vilken form av Ortsbeskrivning som du tillämpat. Därefter sker en 'städning' för att anpassa uppgifterna till DISBYT-databasen. Nu tas också uppgifter senare än år 1900 bort. Eventuella stavningsfel rättas och kompletteringar m.a.p. län kan förekomma.

För det andra får du automatiskt en sökning utförd, där hela det insända materialet jämförs mot den befintliga basen.

För det tredje läggs ditt 'städade' material till DISBYT-basen. Den finns tillgänglig såväl hos DIS i Linköping som hos DIS regionföreningar, vilka ofta har basen åtkomlig för sökningar vid sina möten. Någon spridning av basen via disketter till enskilda personer är inte aktuell.

För det fjärde ingår en sammanställning från DISBYT-basen som DIS bidrag till Sveriges släktforskarförteckning. Första utgåvan av denna kom ut

1993 och innehöll uppgifter ur DISBYT från april-maj 1993. Då medtogs för varje forskare de rader som motsvarar mer än 10 notiser. I genomsnitt blir därför ett bidrag från varje DIS-medlem via DISBYT något fylligare än de bidrag som normalt lämnas till en släktforskarförteckning. Vill du vara säker på att komma med i kommande utgåvor av Sveriges släktforskarförteckning är ett gott råd att lämna bidrag till DISBYT.

För det femte kan alla DIS-medlemmar söka i DISBYT-basen via DIS Family. Detta förutsätter att du har ett modem i din dator och ringa upp DIS elektroniska meddelandesystem. Här kan du samtidigt söka efter upp till 10 kombinationer av Familjenamn, ortsnamn och tidpunkter. Exempel på en sådan dialog hittar du i rutan här nedanför.

Hur skapar jag mitt utdrag till DISBYT?

Har du DISGEN för ABC:

- * Gör kopior på dina flockdisketter.

Har du DISGEN version 3.5 för PC:

- * Välj 8 i huvudmenyn - Skapa underlag för notisregister.
- * Välj D - DIS-register
- * Ange ditt medlemsnummer (se adressetiketten på Diskulogen)
- * Ange flocknummer
- * Ange från vilken individ (1)
- * Ange till vilken individ (999)

Upprepa de tre sista punkterna för alla de flockar du vill skall ingå i ditt bidrag till DISBYT.

DISBYT är ett program för att jämföra DIS-medlemmars filer för att finna gemensamma släktingar. Mer än 330 medlemmar har bidragit med material, vilket motsvarar ca 600 000 individer. Skicka du också in ditt registerutdrag, så får du en sökning gjord på hela ditt material.

DIS Family-versionen av DISBYT ger dig möjlighet att söka på upp till 10 sökrader bestående av efternamn, socken, län och tidsperiod. Man kan antingen söka på släktnamn (som inte är patronymikon dvs. -son eller -dotter) och/eller på sockennamn. Patronymikon kan sökas om man anger socken. För socken gäller att man måste använda nutida stavning och nutida länsbokstav. De svenska bokstäverna ÅÄÖ kan anges med apostrof eller citattecken: 'A' 'A' 'O'.

Resultatet blir en utskrift av Släktnamn - Socken - Årtal - Medlemsnr alt. Socken - Patronymikon - Årtal - Medlemsnr. Man kan numera även få de fyra första bokstäverna i gårdnamn. Dessa anges med + efter gården.

Se Diskulogen för ytterligare information om DISBYT!

Lägg till sökrad 1 (J/n)? j

DISBYT - Ange upp till 10 sökrader - rad nr 1

Ange efternamn: Andersson
Ange socken (nutida stavning!): Gunnarp
Ange (nutida) länsbokstav: N
Ange årtal (ex 1834 eller 1743-1769):

Lägg till sökrad 2 (J/n)?

DISBYT - Sökning pågår ... (Söktid < 20 s)

Släktnamn/Socken	Socken/Patronymikon	Tidsperiod	Medlemsnr
1 Gunnarp/N	Bengts.	1829.	0393
1 Gunnarp/N	Hellman	1802	1392
1 Gunnarp/N	Kull+	1829	0393
1 Gunnarp/N	Nils.	1900	4223
1 Gunnarp/N	Ols.	1774	1392

Träff nivå 1 7

Tidsåtgång: .14 minuter

Vill du sortera listan i medlemsordning (J/n)? j

DISBYT - Sortera träffar på medlemsnummer
Läser infil ...
Sorterar ...

0393 Lerbro, Karl-Erik, Villagatan 35, 511 56 KINNA, 0320-13235

1 Gunnarp/N	Bengts.	1829.	0393
1 Gunnarp/N	Kull+	1829	0393

1392 Kronvall, Erik, V. Vallgatan 36, 271 35 YSTAD, 0411-10488

1 Gunnarp/N	Hellman	1802	1392
1 Gunnarp/N	Ols.	1774	1392

4223 Jansson, Göthe, Andebodaväg 289, 175 43 JÄRFÄLLA, 0758-39795

1 Gunnarp/N	Nils.	1900	4223
-------------	-------	------	------

Vill du fortsätta (J/n)? n

1234.1299 motsvarar 2 - 5 notiser
1234:1299 motsvarar 6 - 10 notiser
1234-0299 motsvarar 11 - 25 notiser
1234<1299 motsvarar 26 - 50 notiser
1234=1299 motsvarar 51 - 100 notiser
1234*1299 motsvarar 101 - notiser

Vill du göra en ny sökning (J/n)? n

Detta är ett exempel på en sökning i DISBYT-databasen med hjälp av dator, modem och telefonförbindelse i den elektroniska meddelandesystemet DIS Family.

Sökningen har gjorts efter uppgifter om Andersson i socknen Gunnarp som ligger i Halland och utan att ange något tidpunkt.

Ingen träff på efternamnet Andersson i Gunnarp (patronymikon anges med punkt som i Bengts.) hittas! Sökningen ger bara besked om socknen Gunnarp i Halland och vi får också reda på vilka medlemmar som har dessa uppgifter.

Antalet notiser som förekommer i DISBYT-basen för ett årtalsintervall anges med olika tecken. I exemplet finns högst 5 notiser om Bengtsson i Gunnarp år 1829. De övriga är enstaka notiser.

Bland uppgifterna för Gunnarp finns även en gård som börjar på 'Kull...' angiven, den markeras med Kull+.

- * Avsluta med flock nr 0
- * Kopiera filen DISxxxx.REG till en diskett (xxxx ersätter du med ditt medlemsnummer).

Har du DISGEN version 5.x för PC:

- * Välj Listor (Alt-L)
- * Välj T för Inställning Utdrag (vers 5.1.2 och tidigare) eller Välj D för Definiera utdrag (vers 5.1-3 och senare)
- * Tryck F7 för DISBYT
- * Ange ditt medlemsnummer (se adressetiketten på Diskulogen)
- * Tryck Enter för att lagra utdragsbeskrivning.
- * Välj U resp G för Utdrag eller Gör utdrag.
- * Markera vilka flockar som skall tas med (inte övningsflocken 99, för den har alla!).
- * Välj Alt-O i Övrigt-menyn för DOS-skal
- * Sätt i en diskett i enhet A: och skriv
COPY FLKREG.RGU A:

Har du DISGEN version 4.4 för Mac:

- * Välj 'Skriv Register och Notiser' under Arkiv
- * Välj 'Utdrag för DISBYT'
- * Ange filnamnet DISxxxx.REG där xxxx betyder ditt medlemsnummer (se adressetiketten på din Diskulogen)
- * Ange ditt medlemsnummer (igen)
- * Ange flock och individ (1-999) som skall tas med Upprepa föregående punkt tills alla önskadeflockar angivits, avsluta med 'Färdig'
- * Kopiera sedan filen DISxxx.REG till diskett. Om du kan, så konvertera också till PC-format. Det underlättar behandlingen.

Har du något annat släktforskarprogram:

- * Skapa en GEDCOM-fil på diskett.

Vart skall jag skicka min(a) diskett(er)?

I Diskulogen, på sida 2, finner du uppgifter om vilka som för närvarande är sk DISBYT-administratörer. Till någon av dessa kan du vända dig för att få närmare information och naturligtvis även skicka dina disketter. Se till att du skickar till rätt person m.a.p. programtyp och datortyp. Alla administratörerna har inte samma utrustning, t ex PC eller Mac, tillgänglig. Finns det inte någon i den förteckningen som passar på just din situation, kan du kontakta

DIS, c/o Olof Cronberg
Södra Järnvägsgatan 21A
352 34 Växjö
tel 0470- 217 63

Vad får jag tillbaka?

Om du skickar in ditt underlag till DISBYT får du som textfiler på diskett följande uppgifter tillbaka:

- * En lista på de träffar som funnits vid jämförelse mellan dina och DISBYT-basens uppgifter.
- * En förteckning över de medlemmar som har mer information om ovannämnda uppgifter.
- * En kopia på det korrigerade materialet som tillförts DISBYT-basen.

Hur utnyttjar jag resultatet?

För att få någon nytta av resultatet, måste du sedan ta kontakt med de släktforskare som du har gemensamma träffar med.

Då och då har det kommit in klagomål, dels på dålig svarsvilja vid förfrågningar, dels på att frågorna har varit för ospecificerade och svåra att besvara.

Generellt kan man säga att träffar mot släktnamn, dvs icke son-namn, oftast är av 'god kvalitet'. Även om det inte behöver vara exakt samma person, så är det ofta samma familj. Träffar mot patronymikon, dvs son-namn, är i allmänhet 'sämre' träffar då det kan finnas många i en socken som heter t ex Eriksson utan att för den skull vara släkt. Har man utöver patronymikon-träffar även gårdsnamnsträffar ökar dock sannolikheten för att vara släkt och denna blir större ju mindre gården är. Som en tumregel bör du ha minst fem gemensamma rader för en och samma socken från sökningen för att det skall löna sig att ta kontakt.

Har den andra släktforskaren bara något enstaka årtal angivet, är uppgiften sannolikt mer perifer på släktrådet än om han/hon har en längre tidsperiod med många notiser.

Om du bedömer det lönsamt att kontakta släktforskaren, så skicka med en släkttavla över de aktuella personerna. Har ni många gemensamma träffar, välj som utgångspunkt någon person med lite ovanligare namn, som är lättare att identifiera, eller välj den person som du är mest intresserad av. Fråga inte efter vilka Eriksöner han/hon har i Torpa sn, utan skriv "jag har följande personer i mitt bifogade släktråd. Har du några uppgifter om dessa?"

Om du skriver och frågar, skicka gärna med ett frankerat svarskuvert. Det underlättar för den som skall svara.

Besvara själv alla förfrågningar som kommer även om du inte har något att bidra med.

Lycka till med DISBYT!

Olof Cronberg

Tidigare nycklar:

Nr 1, DATORKÖP

Nr 2, SKRIVARKÖP

Nr 3, MS-DOS

Har Du tips på ämnen av intresse, kontakta oss gärna!

Föreningen DIS

Sandgatan 10 kv.

582 35 LINKÖPING

013-149043 (tel.sv.)

013-139473 (DIS Family)